

Tolkningsguide för analys av odlingsbara mikroorganismer i dricksvatten

Enligt rekommendationer från Socialstyrelsen bör tandläkarunitens vattenkvalitet kontrolleras minst en gång per år, och åtgärder vidtas om halten mikroorganismer överstiger gränsen för dricksvatten⁽¹⁾.

Parameter	Gränsvärde	Rekommendation/Åtgärd
Odlingsbara mikroorganismer 22°C cfu/ml	borttagen, tidigare 100	Kontakta tandläkarunitens leverantör eller klinikens dentaltekniker för att sätta in en lämplig åtgärd för att minska halten mikroorganismer i unitens vatten. Därefter rekommenderas ett nytt prov.
Långsamväxande bakterier cfu/ml	borttagen, tidigare 5000	Kontakta tandläkarunitens leverantör eller klinikens dentaltekniker för att sätta in en lämplig åtgärd för att minska halten mikroorganismer i unitens vatten. Därefter rekommenderas ett nytt prov.
Intestinala enterokocker cfu/100ml	Påvisad, dvs. 1	Kontakta tandläkarunitens leverantör eller klinikens dentaltekniker för att sätta in en lämplig åtgärd. Därefter rekommenderas ett nytt prov.
Escherichia coli cfu/100ml	Påvisad, dvs. 1	<u>OBS! Uniten bör ej användas tills omprovet visar att vattnet ej längre innehåller E.coli bakterier.</u> Kontakta tandläkarunitens leverantör eller klinikens dentaltekniker för att sätta in en lämplig åtgärd. Därefter rekommenderas ett nytt prov.
Koliforma bakterier 35°C cfu/100ml	Påvisad, dvs. 1	Kontakta tandläkarunitens leverantör eller klinikens dentaltekniker för att sätta in en lämplig åtgärd. Därefter rekommenderas ett nytt prov.

Hur ska jag tolka mitt resultat?

Livsmedelsverkets föreskrifter för dricksvatten ändrades i november 2022 (version LIVSFS 2022:12). Det fasta gränsvärdet för halten mikroorganismer i dricksvatten hos användaren har tagits bort. Istället gäller det att vattnet inte ska visa en "onormal förändring"⁽²⁾.

Sweden Recycling rekommenderar att fortsätta följa de tidigare riktlinjerna, där gränsvärdet för tjänligt vatten låg på 100 cfu/ml för snabbväxande mikroorganismer och 5000 cfu/ml för långsamväxande bakterier. För åtgärder gällande samtliga parametrar, se tabellen ovan.

Varför är värdena höga?

I regel är en unit ansluten till det kommunala vattenledningsnätet, vilket betyder att inkommande vatten innehåller låga koncentrationer av mikroorganismer. Dock är genomströmningshastigheten på vattnet i unitens system låg och det finns många tillväxtzoner. Långa perioder med stillastående vatten förekommer, vilket medför att en mikrobiell biofilm utvecklas på ledningarnas insidor. Från biofilmen frisläpps mikroorganismer som följer med vattnet när instrumenten används. Vid användningen av instrumenten bildas en aerosol av det mikrobiologiskt förorenade vattnet som andas in av både patient och personal^(1,3).

Vid frågor om analysresultaten och utformning av rapporten kontakta Sweden Recyclings kundtjänst på telefon: 08-410 885 25.

Vid frågor om rengöringsutrustning och desinfektionsmedel i er dentala unit vänligen kontakta tandläkarunitens leverantör eller er dentaltekniker.

Referenser:

1. Att förebygga vårdrelaterade infektioner – ett kunskapsunderlag. 2006. Socialstyrelsen, sida 405.
2. Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten; 2022:12. Livsmedelsverket, sida 16.
3. DV18-061025. Mikrobiell vattenkvalitet i dentala unitar - rekommendationer och råd. Dental Vision.